

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
ZASTUPNIČKI DOM

Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil

Broj/Број: 01/5-50-1-175-16/04
Sarajevo/Сарајево: 25.8.2004. godine.

Z A P I S N I K

16. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, održane 24.8.2004. godine, s početkom u 11,00 sati.

Sjednici Komisije prisustvovali su:

- g. Elmir Jahić, predsjedatelj Komisije,
- dr. Tihomir Gligorić, prugi zamjenik predsjedatelja,
- g-đa Ruža Sopta, član Komisije,
- g. Muhamed Altić, član Komisije,
- g. Selim Bešlagić, član Komisije,
- g-đa Marija Perkanović, član Komisije,
- g-đica Nadžida Mlačo, član Komisije.

Sjednici nisu prisustvovali: g. Martin Raguž, prvi zamjenik predsjedatelja Komisije i g. Munib Jusufović, član Komisije.

Od gostiju, sjednici su prisustvovali: g. Maksim Stanišić, šef Odsjeka za pitanja nacionalnih manjina u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, g-đa Rusmira Gaco, stručni savjetnik u Sektoru za izvješćivanje Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Mariofil Ljubić, ombudsman za ljudska prava BiH i Vitomir Popović, ombudsman za ljudska prava BiH.

Za sjednicu je usvojen sljedeći:

D n e v n i r e d:

- 1. Usvajanje zapisnika 15. sjednice Komisije,**
- 2. Rasprava o Prijedlogu zakona o nestalim osobama BiH - predlatelj Vijeće ministara BiH,**
- 3. Rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava BiH**
- 4. Tekuća pitanja**

Ad. – 1. Usvajanje zapisnika 15. sjednice Komisije

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedatelj Komisije g. Elmir Jahić predložio je raspravu i usvajanje zapisnika 15. sjednice. Nije bilo diskusije po ovoj točki dnevnog reda.

Kako nije bilo diskusije po ovoj točki dnevnog reda, predsjedatelj Komisije predložio je usvajanje zapisnika, pa je Komisija jednoglasno usvojila zapisnik 15. sjednice Komisije.

Ad. – 2. Rasprava o Prijedlogu zakona o nestalim osobama BiH - predlagatelj Vijeće ministara BiH,

U uvodnom izlaganju za drugu točku dnevnog reda predsjedatelj Komisije g. Elmir Jahić ukazao je na okolnost da je Prijedlog zakona o nestalim osobama (u daljnjem tekstu: Zakon) uputilo 21.6.2004. godine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u parlamentarnu proceduru. Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH obavijestio je Komisiju 28.6. 2004. godine da je kao nadležnu za Zakon odredio ovu Komisiju. Predsjedatelj Komisije je podsjetio da je Ustavno-pravna komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH aktom broj 01/1-50-26-30/04, dana 29.6.2004. godine, dala mišljenje o Zakonu i većinom glasova, sa četiri glasa «za», bez glasova «protiv» i sa dva glasa «suzdržan» utvrdila slijedeće:

1. postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje navedenog zakona,
2. ustavni temelj je sadržan u članku II točka 4. i članku IV točka 4. Ustava Bosne i Hercegovine, te Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (1948), Ženevskim konvencijama I-IV o zaštiti žrtava rata (1949) Dopunskim protokolima I-II (1977), Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950), Konvenciji o pravima djece (1989) i Međunarodnom paktu o civilnim i političkim pravima (1966), koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, te ima obavezu da donese zakone i propise koji će omogućiti njihovo provođenje, kako je i naveo predlagatelj,
3. ponuđeni tekst je usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine,
4. ponuđeni tekst se može uputiti nadležnoj komisiji Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u daljnju zakonodavnu proceduru.

Predsjedatelj Komisije je predložio raspravu o ovom Prijedlogu zakona. Prvo se raspravljalo uz prisustvo predlagatelja, o usklađenosti ponuđenog teksta sa Ustavom i pravnim sistemom BiH, kao i principima i člancima predloženog zakona. U raspravi su učestvovali članovi Komisije kao i predstavnik predlagatelja, g. Maksim Stanišić.

G. Maksim Stanišić je podsjetio zastupnike na okolnost da je oblast nestalih osoba dosta nesređena. Još ne postoje jedinstveni podaci za ovu kategoriju stradalnika rata. Donošenje zakona će omogućiti planski i sistematičan pristup rješavanju problema oko ove populacije. Na nivou Bosne i Hercegovine će nastati posebno državno tijelo: Institut za nestale osobe.

G. Selim Bešlić je ukazao na pitanje novčanih isplata za kategorije nasljednika nestalih osoba. Ukazao je na kategoriju roditelja nestale osobe i potrebu stimuliranja ove kategorije. Podržava uvođenje reda u ovu oblast i smatra da će se vrijednost zakona, u očima običnih građana ogledati kroz naknade nasljednika nestalih osoba. Ukazao je i na činjenicu da u prijelaznim odredbama treba navesti da će primjena zakona u dijelu određivanja visine naknade za nasljednike nestalih uslijediti nakon uspostave evidencije nestalih lica, pa je u tom smislu priložio amandmane.

G-đa Marija Perkanović je istakla potrebu izjednačavanja kategorije nestalog s poginulim licem. Vrlo je politički nepromišljeno razdvajati ove kategorije. Ona je tražila da se bračni drug nestalog lica bolje stimulira nego kako je predviđeno u Prijedlogu zakona te je priložila amandman na članak 13. Prijedloga zakona.

G. Muhamed Altić se interesirao za obaveze lokalnih organa vlasti na informiranju nadležnih organa i pojedinaca u svezi nestalih lica. Zakonski tekst ina nedostanke u svezi davanja informacija o nestalim licima jer nema prisilni mehanizam za davanje informacija.

G-đa Ruža Sopta je uočila da nadzor nad radom Fonda treba biti i u nadležnosti Parlamentarne skupštine, pa je predložila da Fond šalje godišnje izvješće o radu i funkcioniranju domovima PS BiH.

Nakon opće rasprave o principima predloženog Zakona u kojoj su učestvovali članovi Komisije, Komisija je podržala principe predloženog Zakona.

Konstatirano je da su na predloženi tekst Zakona uložili amandmane zastupnici Selim Bešliagić, Marija Perkanović i Ruža Sopta.

Nakon glasovanja o principima predloženog Zakona, vođena je rasprava o suštini (meritumu) Zakona kao i o predloženim amandmanima.

Komisija je zatim jednoglasno usvojila slijedeće amandmane koji su postali sastavni dio teksta zakona:

AMANDMAN I

U članku 13, u stavku 2. točka b) iza riječi «*drug*» briše se tekst «*ima pravo na 1/2 osnovnog iznosa*» a novi tekst glasi: «*ima pravo na osnovni iznos*».

AMANDMAN II

U članku 24. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:
«*Fond za nestale osobe će jednom godišnje podnijeti izvještaj Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine*».

AMANDMAN III

U članku 31. iza izraza «*Službenom glasniku BiH*», briše se točka i dodaje slijedeći tekst:

«osim članaka 12. i 13. koji će se početi primjenjivati nakon uvođenja jedinstvene evidencije po ovom zakonu, sa mogućnošću retroaktivne isplate od dana stupanja na snagu ovog zakona».

Na kraju, Komisija je jednoglasno prihvatila tekst Zakona sa usvojenim amandmanima. Ona je zaključila da je predloženi zakon neophodno donijeti, te se isti upućuje Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u daljnju proceduru usvajanja.

U smislu odredbi članka 89. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, za izvjestioca u plenarnoj fazi Komisija imenuje predsjedatelja Elmira Jahića.

Ad. – 3. Rasprava o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava BiH

U uvodnom izlaganju za treću točku dnevnog reda predsjedatelj Komisije g. Elmir Jahić je predložio da tajnik Komisije, dr. Zijad Hasić iznese osnovne podatke o kretanju Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava BiH (u daljnjem tekstu: Zakon) u parlamentarnoj proceduri. Tajnik Komisije je podsjetio članove Komisije da je Komisija primila 28.7.2004. godine akt predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine broj: 01-02-3-25-1/04, iz kojeg je vidljivo da je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 42. sjednici održanoj 27.7.2004. godine razmatrao i usvojio zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Zakona po žurnom postupku u skladu s članom 104. Poslovnika. On je podsjetio da je Komisiji dostavljen i Izvještaj predsjedavajućeg i prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg Predstavničkog doma PS BiH

o postizanju međusobne saglasnosti o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona po žurnom postupku, na osnovu kojeg je usvojen zahtjev za razmatranje Zakona po žurnom postupku.

Tajnik Komisije je ukazao na okolnost da je Ustavno-pravna komisija Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, aktom broj 01/1-50-26-32/04, dana 26.7.2004. godine, dala je mišljenje o Zakonu i većinom glasova ustvrdila da postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje Zakona, koji je sadržan u članku III. točka 5. a) i članku IV točka 4.a) Ustava BiH, a u skladu sa člankom XIV Aneksa 6. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kako je i naveo predlagač. Isto tako, ona je ustvrdila da je ponuđeni tekst usklađen s Ustavom Bosne i Hercegovine i smatra da se ponuđeni tekst može uputiti nadležnoj komisiji Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u daljnju zakonodavnu proceduru.

Nakon uvodnih izlaganja, učešće u diskusiji su uzeli članovi Komisije, kao i prisutni gosti.

G. Mariofil Ljubić, ombudsman BiH je podsjetio da je Zakon o ombudsmanu BiH donešen 2002. godine. On je istakao da je vlast odgovorna za funkcioniranje institucije ombudsmana, koja je dosta mlada institucija. Sadašnji ombudsmani su preuzeli funkciju od stranca 31.12.2003. godine. G Ljubić je istakao da novim transformacijama institucije može se administracija smanjiti za 30% od postojeće. Posebno je mnogo administracije u entitetskim institucijama.

G. Vitomir Popović, ombudsman BiH je iznio svoje viđenje egzistiranja ove institucije. On je podsjetio da kod entitetskih institucija ombudsmana postoji oko 100 hiljada predmeta, tako da bi stvaranje samo jedne institucije sada predstavljalo veliki balast koji bi paralizirao rad institucije. Po njegovom iskazu, stav Venecijanske komisije za pravo je da je potrebno 2-3 godine tranzicije da bi se mogle ugasi entitetske institucije. Istakao je činjenicu da se ne može donosit zakon kojim se gase određene institucije, a one su ustavna kategorija (nije bilo promjene Ustava Federacije BiH u tom smislu).

U daljnjoj raspravi, članovi komisije dali su svoje viđenje ovog Prijedloga zakona.

G. Selim Bešlić se založio za pažljiv i ozbiljan pristup ovoj problematici. Činjenica je da se institucije ombudsmana moraju objediniti, ali to treba uraditi na najprikladniji način.

G-đa Ruža Sopta je mišljenja da kroz ujedinjenje institucija treba poboljšati zaštitu naroda i ovu insituciju približiti njemu.

G-đa Marija Perkanović je podsjetila da će broj predmeta određivati veličinu administracije. Veliki broj predmeta traži veliki broj službenika. Treba raditi na tome da sve institucije rade svoj posao kako bi broj kršenja ljudskih prava bio što manji. Ukazala je na nedostatak parametara o kvaliteti rada institucija ombudsmana, kako na entitetskim, tako i državnom nivou, te smatra da nema osnove za promjene tih institucija.

G. Elmir Jahić je podsjetio članove Komisije da je Komisiji stigao veliki broj amandmana i to od poslanika: dr. Tihomira Gligorića (dva puta) i g-đe Ruže Sopta, a na tekst zakona primjedbe je dao i Safet Pašić, ombudsman BiH.

Predsjedatelj Komisije je predložio da se ponuđeni amandmani g. Ruže Sopta i dr. Tihomira Gligorića, kao i primjedbe ombudsmana BiH g. Safeta Pašića dostave predlagatelju Zakona, Vijeću ministara BiH, a da se naredna sjednica Komisije na ovu točku dnevog reda održi 48 sati prije sjednice Zastupničkog doma. Ovakav prijedlog članovi Komisije su jednoglasno prihvatili.

Ad. – 4. Tekuća pitanja

U svezi ove točke dnevnog reda, predsjedatelj Komisije je predložio da se za iduću sjednicu Komisije prezentira realizacija ranije donesenih zaključaka.

G.đa Ruža Sopta je predložila da grupa članova Komisije koja je bila u posjeti Haškom tribunalu dostavi izvješće radi daljnje procedure. Isto tako, potrebno je aktivirati predmet Marka Tomšića, jednog od učesnika u predmetu «Tržnica Arizona» koji tražio određenu ocjenu zakonitosti pojedinih propisa.

Predsjedatelj Komisije je prihvatio ove aktivnosti i predložio da ranija grupa zastupnika, koja je radila na predmetu «Tržnica Arizona» i ovaj predmet uzme u razmatranje.

Na kraju, svi članovi Komisije su prihvatili ove sugestije.

Završavajući ovu točku dnevnog reda, Komisija je završila svoju 16. sjednicu.

Sjednica je završena u 13,30 sati.

TAJNIK KOMISIJE

dr Zijad Hasić

PREDSJEDATELJ KOMISIJE

Elmir Jahić